Sote-rakennushankkeiden käyttöönoton jälkeinen arviointi

Sairaalatekniikan päivät 2026

arkkitehti Henna Seppälä

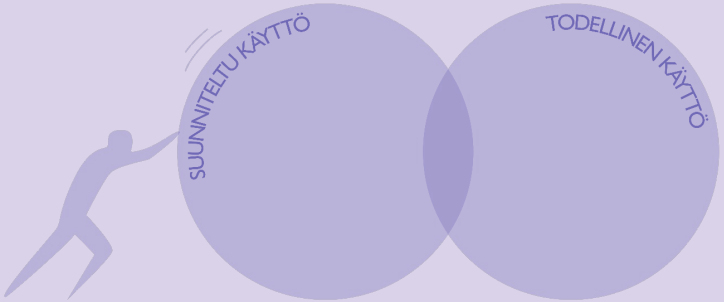
Käyttöönoton jälkeinen arviointi

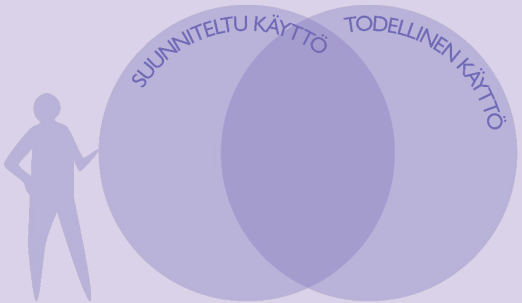
post-occupancy evaluation eli POE

Tarkoittaa systemaattisia ja perusteellisia tapoja selvittää, miten rakennus käytännössä vastaa käyttäjiensä tarpeisiin käyttöönoton jälkeen. Tukee näyttöön perustuvaa suunnittelua.

Tavoitteena tuottaa tietoa rakennusten parempaan suunnitteluun, ylläpitoon ja hallinnointiin, jotta suunniteltu ja todellinen käyttö kohtaisivat paremmin.

Tutkitaan noin 0,5-2 vuotta käyttöönoton jälkeen.

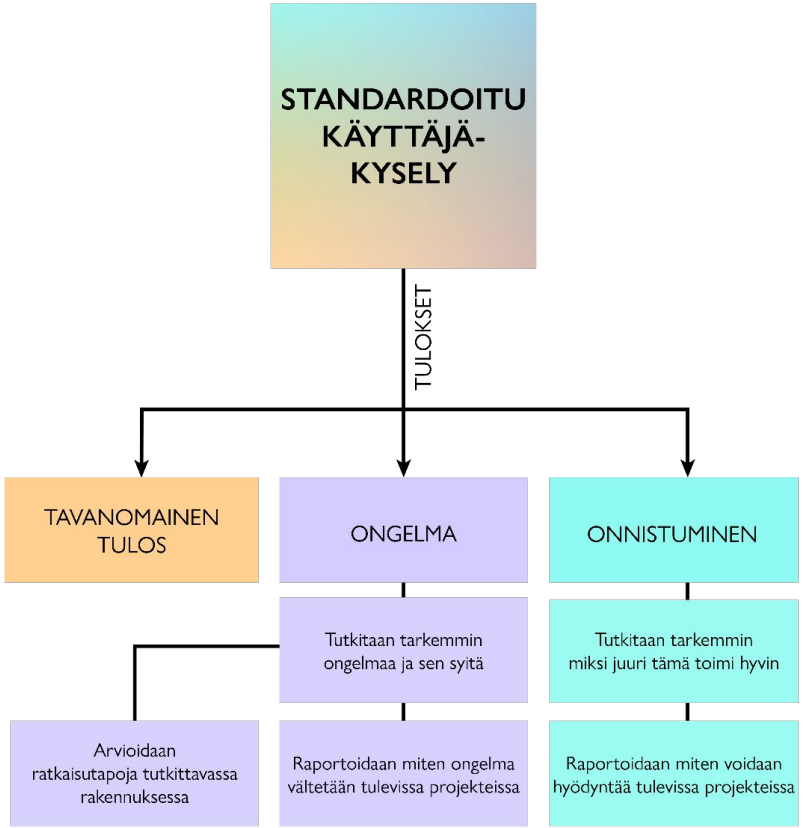
Standardoitu henkilökunnan käyttäjätyytyväisyyskysely

SSTY on kehittänyt missä tahansa sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon rakennushankkeessa toistettavaa kyselyä

Tuotetaan vertailukelpoista tilastollista dataa käyttäjäkokemuksesta

Tavoitteena benchmark-tietokannan kerääminen

Helppo, edullinen, nopea, laaja-alainen, puolueeton

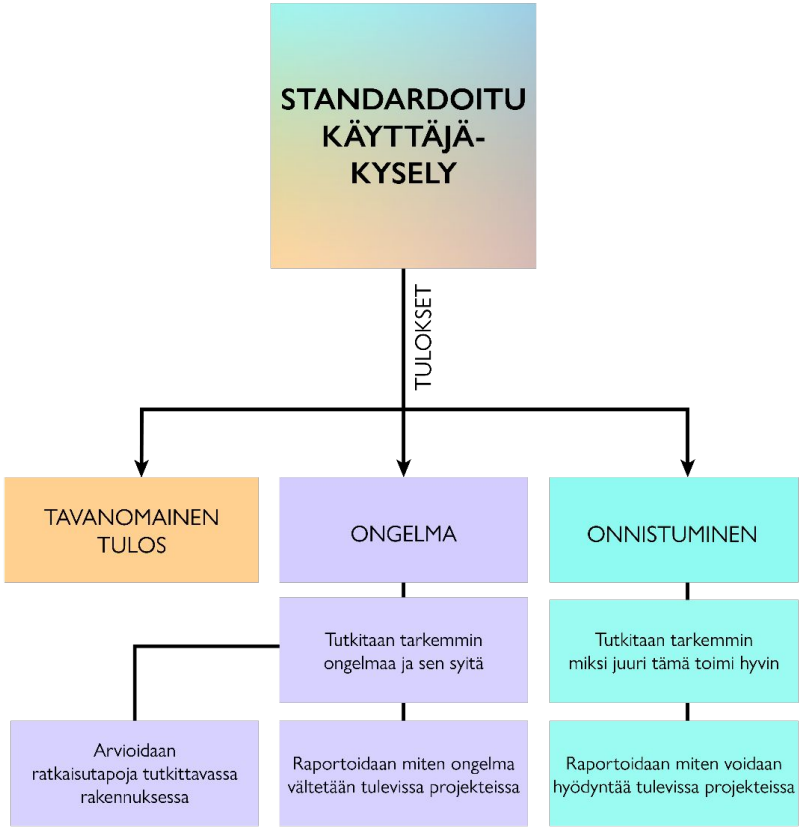
Käyttötarkoituksia

Uusien rakennusten jälkiarviointi

Kartoittava jälkiarviointi – kertoo mitä kannattaa tutkia tarkemmin

Esi- ja jälkiarvioinnit uusia kohteita, muuttoja tai remontteja suunnitellessa

Säännöllisesti toistettavat arvioinnit esim. 10 vuoden välein

Kyselyn kehittäminen

Kyselyn pohjana oli Henna Seppälän diplomityössä (2023) laadittu kysely, jota kehitettiin toimivammaksi monialaisen työryhmän yhteistyönä talvella ja keväällä 2025.

Työryhmä

Henna Seppälä, arkkitehti

Eeva Rikkilä-Kettunen, Kanta-Hämeen HVA

Tiina Jouppila, Etelä-Pohjanmaan HVA

Kristiina Tynjälä, Satakunnan HVA

Menna Kärnä, Pohjois-Savon HVA

Hanna Petäjä, Varsinais-Suomen HVA

Muutoksia ennen pilottia

Vastausasteikon selkeytys ja yhtenäistäminen

Termien viilaus mm. potilas/asiakas

Ryhmittelymuutokset mm. esteettömyys-teema sisällytettiin toiminnallisuuteen

Visuaalinen selkeys kyselyohjelmistossa - tarkentunee jatkossa käytetyn työkalun mukaan

Kyselysaate, sähköpostisaatteet ja ohjeet

Raportointi

Kysely

5 teemaa, taustatiedot ja kyselypalaute

Saatesivu + 4 kyselysivua

Asteikollisia ja avoimia kysymyksiä

Teema	**Kysymyksiä**
Saapuminen ja piha-alueet	11
Toiminnallisuus	15
Ympäristön viihtyisyys	5
Turvallisuus	8
Akustiikka, valaistus ja sisäilma	14
Kokonaisuus	7
Yht.	**60**
Taustatiedot = ammattiryhmä	1
Kyselypalaute	5
Yht.	**66**

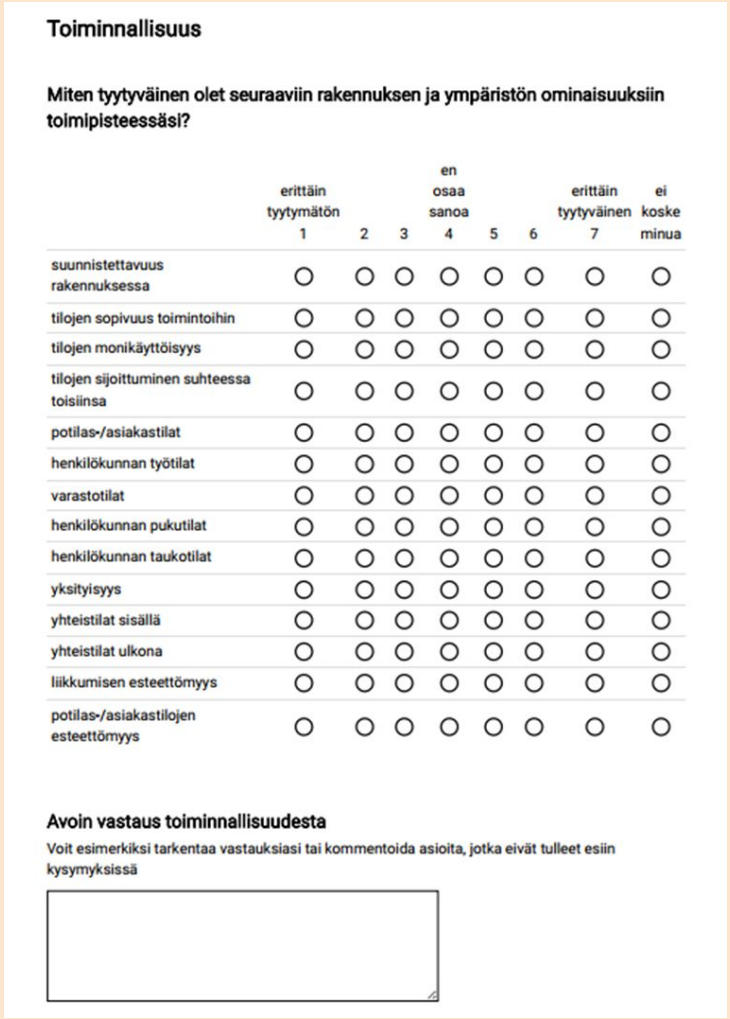
Kysely

Kysytään tyytyväisyyttä eri aihealueilla

Ei väittämiä

Tavoitteena ymmärrettävyys ja nopea vastaaminen

Avoimet vastaukset täsmentävät asteikollisia vastauksia

Toiminnallisuus

Miten tyytyväinen olet seuraaviin rakennuksen ja ympäristön ominaisuuksiin toimipisteessäsi?

	erittäin tyytymätön 1	2	3	en osaa sanoa 4	5	6	erittäin tyytyväinen 7	ei koske minua
suunnistettavuus rakennuksessa	○	○	○	○	○	○	○	○
tilojen sopivuus toimintoihin	○	○	○	○	○	○	○	○
tilojen monikäyttöisyys	○	○	○	○	○	○	○	○
tilojen sijoittuminen suhteessa toisiinsa	○	○	○	○	○	○	○	○
potilas-/asiakastilat	○	○	○	○	○	○	○	○
henkilökunnan työtilat	○	○	○	○	○	○	○	○
varastotilat	○	○	○	○	○	○	○	○
henkilökunnan pukutilat	○	○	○	○	○	○	○	○
henkilökunnan taukotilat	○	○	○	○	○	○	○	○
yksityisyys	○	○	○	○	○	○	○	○
yhteistilat sisällä	○	○	○	○	○	○	○	○
yhteistilat ulkona	○	○	○	○	○	○	○	○
liikkumisen esteettömyys	○	○	○	○	○	○	○	○
potilas-/asiakastilojen esteettömyys	○	○	○	○	○	○	○	○

Avoin vastaus toiminnallisuudesta

Voit esimerkiksi tarkentaa vastauksiasi tai kommentoida asioita, jotka eivät tulleet esiin kysymyksissä

Pilotointi kevät-kesä 2025

Neljä pilottikohdetta, toiminnoiltaan erilaisia

Yhteensä yli 400 vastausta

Toteutettiin kunkin HVA:n omassa Webropol-ympäristössä

Anonyymi, avoin vastauslinkki, yhteyshenkilö toimitti linkin sähköpostilla

Vastausaikaa n. 2 viikkoa

Pilottikohteille laadittiin yhteenveto tuloksista

- Asteikolliset vastaukset diagrammeina
- Avoimet vastaukset karkeasti luokiteltuna
- Yhteenveto havainnoista ja toimenpide-ehdotuksia

Havaintoja pilotista

Kyselyn toimivuus

Asteikollisista ja avoimista vastauksista käy selvästi ilmi kohteen merkittävimmät puutteet ja toimiviksi koetut osa-alueet.

Avoimet vastaukset selittävät ja täydentävät hyvin asteikollisia vastauksia.

Ei koske minua –vastauksia jonkin verran, mutta vaikuttaisivat liittyvän useimmiten tiloihin eikä kyselyyn.

Kysymysten yksiselitteisyydessä voi olla parannettavaa, mutta ei täsmennetty vastauksissa.

Vastausaika pääosin toivotunlainen, eli alle 15 min. Jonkin verran pidempiä vastausaikoja luultavasti pitkien avoimien vastausten takia.

Vastauksia mm.

Turvallisuus - pysäköinti, tilajärjestelyt, kamerat ja pakoreitit, puutteet perehdytyksessä, lukitusjärjestelmät, esteettömyys

Tietosuoja - äänieristyksen puutteet vaarantavat potilaan/asiakkaan yksityisyyden

Viihtyisyys - kalustuksen sopivuus eri ihmisryhmille ja hoitotyön luonteeseen, luonnonvalo ja lämpötila, sisustus, materiaalit

Tilojen riittävyys (taukotilat, varastotilat), sijoittelu ja hallinnointi kuten tilavaraukset

Sokkeloisuus

Vastauksissa korostui, että kyselyn perusteella toivottiin parannuksia tiloihin.

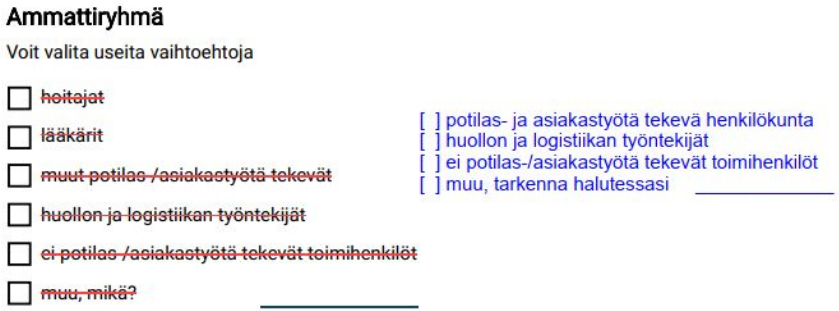
Havaintoja pilotista

Muutoksia pilotin jälkeen

Taustatietokysymysten rajaaminen karkeisiin ammattiryhmiin, ikä ja sukupuoli jätettiin pois

Termien viilaus mm. työtilat > toimisto- ja taustatyötilat

Täsmennyksiä saatesivuun

Yhteistyö Maakuntien tilakeskuksen kanssa

Tilojen toimivuuskysely henkilökunnalle

- Hyvinvointialueet voivat toteuttaa tilojen käyttäjätyytyväisyyskyselyjä henkilökunnalle kesäkuusta alkaen
- Kysymykset ovat SSTY-asiantuntijoiden määrittämät
- Hyvinvointialue tilaa kyselyn toteutuksen Maakuntien tilakeskukselta
- Maakuntien tilakeskus toimittaa kyselyn linkin hyvinvointialueen yhteyshenkilölle
- Kyselyn tulokset raportoidaan Oma tila-portaaliin
- Tulevaisuudessa mahdollista vertailla eri hankkeiden tuloksia toisiinsa

Toimivuuskyselyiden toteuttaminen aloitetaan pilottina = kyselyjen toteuttaminen on alueille toistaiseksi ilmaista

Ota yhteyttä Senja Karjalaiseen (senja.karjalainen@maakuntientilakeskus.fi)

Havainnekuva raporttisivusta

